

SLOVENC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Kotloške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 164.

V Ljubljani, v sredo 22. julija 1891.

Letnik XIX.

Znamenje časa.

Z Gorenjskega, dne 20. julija.

Gospod vrednik! Dovolite mi malo prostora na prvem mestu, da izjavim svojo misel o stvari, katero ste morali pregledati, ali pa se vam je videla premalo važna, da bi jo primerno osvetlili. Ker se pa meni zdi reči silno pomembna in principijelno važna, ne morem, da bi je javno ne razpravljaj.

Prišla mi je v roke št. 150 „Slov. Naroda“ z dne 16. julija t. l., v kateri čitam dopis iz Dobrépolj; podpisan je kot dopisnik očitno Karol Winder, učitelj. Povod temu dopisu je kratka, pa važna, notica v „Slovincu“ z dne 2. t. m., da je imenovani učitelj prepovedal šolarjem, pozdravljati ga s katoliškim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ — Oseba tega učitelja je res premlenkostna, da bi bilo vredno ž njo se pečati v resnem političnem listu, zato jo popolno preziram; naduti gospodič je komaj lanako leto otresel s sebe prah šolskih klopij. Toda razvidi se iz tega dopisa, kakošen duh prevzetnosti in načelne opozicije zoper duhovstvo veje zlasti v nekaterih mlajših učiteljih.

Namesto da bi učitelj K. Winder, če notica ni bila resnična, javno oporekal, ali pa, če je resnična, da bi bil lepo molčal, spravi se komaj dvajsetletni mladenič nad ves duhovski stan ter piše doslovno:

„Časi, v katerih je bila šola podložna cerkvi, v katerih se je moral učitelj, ako je hotel živeti, ponižati do službe zaničevanega hlapca duhovnikovega, tisti časi so minuli. Nastopili so za nas lepši dnevi, dasitudi kali še marsikateri oblak naše obzorje miru in sreče. Ti lepši dnevi pa niso po volji nekaterim gospodom, ki gledajo na ljudskega učitelja zaničljivo raz svojo višino, obstoječo iz njih boljšega gmotnega stanja in pa iz prejšnjih časov ostalega ugleda mej ljudstvom. Ti gospodje bi radi s silo nas zopet potisnili nazaj v čase teme in duševne opemoglosti, radi bi upregli napredujoče učiteljstvo slovensko v jarem cerkvenega hlapčevstva.

A motite se, gospodje! Slovenski učitelj je zaveden, on vé, kaj je in kaj mora biti, kaj zahteva in pričakuje od njega človeštvo, država, narod. S svojo lastno močjo se je vzdignil iz prahu zaničevanja, stopil je v kolo drugih stanov in s samozavestjo in z opravičenim ponosom sme stopati in stopa v prvih vrstah napredujočih zastopnikov naroda našega. To pa vas pčče, to vam ni prav. Iskali ste, da bi našli uzrokov, s katerimi bi nas bičali, s pomočjo katerih bi nas uklenili v žuleče verige odvisnosti. Iskali ste in našli ste vero. Kričali ste in kričite: „Vera je v nevarnosti! Šola je brezverska!“ A zamán je ves vaš napor, zamán vse vaše prizadevanje. Narod naš je veren in mi učitelji mu te svetinje njegove ne bomo skrunili. Šola je verska, dovolj je verska, če pa ni, krivi ste vi; skrbite, da se bode šolska mladina bolj poučevala v veronauku, da ne bode znala samo to, kar se je naučila v pokvarjenem jeziku doma pri materi, in videli bode, da vam šola v nobenem oziru ne nasprotuje v verskih rečeh.“

Toliko piše sploh o duhovništvu, potem pa še perfidno napada kapelana dobrépoljskega, g. Dobnikarja, v rečeh, o katerih ni bilo niti govora.

Vprašam zdaj: ali ni to znamenje časa? Kam so pršli tudi že na Kranjskem, da se drže tak neizkušeni mladenič zaradi zadeve, katera se le njega samega tiče, zaradi notice, ki je bila popolnoma resnična in opravičena, napadati in grditi ves duhovniški stan?

Žalibog, moram po lastni skušnji spoznati, da ni on jedini, ampak da je zlasti mlajših učiteljev, kateri pridejo s pripravnic v javno službo bojaželjnih nasproti duhovništvu, kateri tako dolgo skrito in očitno delajo opozicijo, da si slednjič roge odbijejo, — potem se še le polagoma pomirijo in ohladijo, kadar spoznajo, da se ne more z glavo skozi zid. Žalibog, moram spoznati po lastni skušnji, da je „versko-nravno življenje“ takih učiteljev silno žalostno, da se nekateri ostentativno ogibljejo cerkve, da se drugi pri cerkvenih pobožnostih ne vedejo tako, da bi bili lep vzgled svojim učencem;

vendar vevajo šolske določbe, da morajo učitelji učence nadzorovati pri zapovedanih verskih vajah, torej jim tudi sami dober vzgled dajati. In kakošen npliv, kakošna pomoč nasproti takemu početju ima duhovništvo ali cerkev sploh? Kdor je imel s tem že kaj opraviti, vé, koliko napora je treba, koliko pritožb in pisarenja, da se kak nemogoč učitelj premesti disciplinarnim potom.

Poslednjič je pa dotični duhovnik, ki je vršil le svojo dolžnost, vsega kriv; podtika se mu vladateljnost, prepirljivost, in kdo vé, kaj še vse. Skoro bi smel reči, da v sedanjem času noben stan v državi nima toliko prostosti, delati, kar mu drago, kakor učiteljski!

Okrajni šolski nadzorniki imenovani so večinoma izmed ljudskih učiteljev samih; kakošno spoštovanje ali pokorščino morejo potem zahtevati od njih?

Ne govorim tukaj pro domo (svečano zoper to protestujem), kakor bi želel, naj se imenujejo duhovniki, ker to se vsaj meni zdi še bolj neprilichno, ker duhovnik pri sedanjih šolskih postavah težko sodeluje kot nadzornik. Ali mora spoznati, da je šola brezverska, potem bi jo kot nadzornik le podpiral in pomagal, da se še bolj vkorenini; ali pa mora reči, da je šola verska, potem vedoma ali nevedoma govori neresnico. Prašam pa, zakaj se ne imenujejo za okrajne šolske nadzornike profesorji srednjih šol, kateri bi imeli gotovo več ugleda pri učiteljih in šolskih oblastvih? Če ravno znabiti profesorji niso toliko izurjeni v metodiki ljudskih šol, toliko bi vendar vedeli presojevati in nadzorovati, ali učitelj spolnuje svojo dolžnost, ali se dosega učni smoter ali ne; — in zato je šolski nadzornik, ne pa, da bi učitelje še naprej podučeval, česar se v pripravnic niso navadili.

Dopis dobrépoljskega učitelja pa mi dá povod izjaviti še neko drugo misel, katera mi je že dolgo na sreč. Sedaj vidimo, da je večina učiteljev na strani liberalne, takozvane „napredne stranke“; saj v marsikateri občini je učitelj edini

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Starček se je vrnil na drug konec mize; tu so sedeli Peter, Zalika in njen oče. Po obedu vstal je vikarij James M'Fadden, ljudstvo je potihnilo in duhovnik se z ganljivimi besedami poslavlja od izseljencev, posebno od onih iz svoje župnije. Spomina je dni, ki so je skupno pri delu in molitvi preživeli, spomina svete maše, ki so je redno slšali, spomina svetih zakramentov, ki so je prejeli — „in zdaj, predragi bratje,“ dé konečno, „moramo se ločiti. Predno pa Irsko za zmiraj ostavite, obljubiti mi morate, da pred vsem ostanete, zvesti svojemu Bogu, da — v vsakem stanu in vsakem položaju — ne pozabite svojih verskih dolžnostij!“ — Ko so ihtenje in klici: „Obljubljamo vam!“ malo ponehali, nadaljeval je duhovnik: „Opravljajte vsak dan jutranjo in večerno molitev in ne pozabite vsaj o Božiču in Veliki Noči vsprejeti svojega Boga! In vi — mladi ljudje — ne pozabite nikdar uboge Irskete!“

„Nikdar, nikdar! Bog vé, da nikdar!“ doni iz vseh grl.

„Ne pozabite ostalih, ki željno pričakujejo od vas sporočil. Dneve štejejo, da jim pismo prinese vesti o vas, oni molijo za vas sleherni dan! — Pozdravljeni bratje! Z Bogom! z Bogom!“

„Dobro je govoril,“ dé Tom in si briše solzne oči. Zalika je ihtela.

„Da,“ pravi Peter, „dobro je govoril in jaz ne bom pozabil, kar je naročal. Zvest katoličan bom in takoj po prihodu vam bom pisal.“ — Nevesta mu je odgovorila z nasmehom v objokanih očeh.

Odhod je bil napovedan popoldne od Queenstown-a, 11 milj (angleških) od Corke oddaljenega mesteca. Zjutraj ob 4. uri bila je sveta maša, po kateri so bili skoro vsi prejeli zakrament svetega Rešnjega Telesa. Ob 6. uri podali so se navzdol po cesti, ki pelje poleg Lee a proti pristanišču. Lee je reka z rujavo, umazano vodo, ki se izliva v zaliv in po katerej velike ladije o času pritoka skoro do Corke priplujejo.

Queenstown je prijazno mestece na prijaznem hribcu, s katerega se vidi ves zaliv. Mej mestom in morjem je drevored, sicer poln šetalcev — a danes se vidijo tu le ubogi izseljenci, ki čakajo ladije.

Peter, Tom in deklici se méniyo tiho mej seboj. Saj si imajo toliko povedati, toliko naročiti!

Morje se je jelo vzdigovati, valovi so pljuskali ob kole. V hipu se začuje glas: „Ana Wilson' prihaja!“

Vsi se obrnejo proti reki. V daljavi le se je videl dim, barka se še ni razločiti mogla. Amerikanska ladija je hitro plula proti reki in po tej navzgor; pri mostu se je ustavila. Zvon je zaznanjal, da je čas oditi na ladijo.

Nastala je silna gnječa. Peter je bil bled, a solza mu ni kánila na lice, ko je Zaliko objel k slovesu; pogled njegov je pričal, kaj trpi. „Pogumna bodi, Zalika,“ dejal je; „v dveh letih se vrnem; izročam ti Jovanko v varstvo. Bodi srčna, jaz se vrnem gotovo!“

„Zdravstvuj, Peter!“ poslavlja se Tom, „piši nam pogosto in ne pozabi, da si katoliški Irec!“

Peter dvigne pogled svoj proti nebu, kakor da ga kliče slušati njegovo prisego. Potem prime Barbiko za roko ter stopa po mostu navzgor na ladijo.

Kapitan Wilson nadzoroval je vladjanje.

„Tu je vaš mož,“ dé mu tiho oseba, oblečena v rujavo suknjo z zametastim ovratnikom.

„Dobro!“ pravi kapitan in migne izseljencu. Peter pristopi.

„Vzamem te,“ pravi mu Amerikanec, „svoj kovčeg spravi na to stran — a dekletu preskrbi

naročnik in dopisnik „Slov. Naroda“, saj se v tem „učiteljskem organu Mladočehov“ (sic!) sami očitno vabijo in spodbujajo, rekô: „Pristopimo vsi k „Slovenskemu društvu“, preplavimo vso deželo z „Rodoljubom“ itd. — Čeravno pa je temu tako, vendar smelo trdim, da bi konservativna stranka kmalu dobila učitelje na svojo stran. Družega nam ni treba, kakor da izjavimo: „Sedanja šolska postava ni brezverska, mi smo popolnoma zadovoljni s sedanjo šolo, nikdar ne bomo več zahtevali, naj se spremeni v strogo versko šolo.“

Toda tega mi ne smemo in ne bomo nikdar storili, vedno in vedno se bodemo za to potezali, na to delovali, da postane šola verska! Žalibog se utegne zgoditi, da se poprej še ena generacija od tuji veri in pogubi. In ravno zato, ker je med nami načelno nasprotstvo, zato nas mlajše učiteljstvo gleda po strani (upam, da ne vse), ali pa nam je naravnost sovražno. Pa čeravno je med nami tako načelno nasprotstvo, vendar bi se po moji misli vsaj za ta čas, dokler ni šola po državnem zakonu res verska, ustanovil nekaki „modus vivendi“ med učiteljstvom in duhovstvom, in sicer tako-le:

Učitelji naj skrbé, da bode pri nas šola res verska, kar se tako rado podudarija; čeravno je šolski zakon brezversk, naj mladino vzgaja versko-nravno z besedo, še bolj pa z zgledom, ne pa tako, kakor n. pr. učitelj K. Wider. — Duhovniki pa bodo radi sodelovali pri šoli z ukom in svojim vplivom, da se spolnuje vsaj to, kar je pri sedanji šoli še verskega, da se reši, kar se še rešiti more, da se vsaj pri nas ne bodo kazali pogubni nasledki brezverskega poduka. Ako ki se pa predrznil kje kak učitelj v najmanjši stvari ovirati ali podirati versko-nravno vzgojo mladine, naj se temu složno ustavi ne samo duhovstvo, ampak tudi učiteljstvo; brezobzirno, neprizanesljivo, naj se taka zadeva objavlja šolskim oblastvom in zahteva popolno zadoščanje.

Potem taki dopisi, kakor je že večkrat imenovani dobrepoljskega učitelja, ne bodo več mogoči. „Clara pacta, boni amici!“

Toliko pišem gotovo iz najboljšega prepričanja in z najblažjim namenom. Qui vult capere, capiat!

Govor g. Fr. Povše-ta

v državnem zboru dne 11. julija 1891.

I.

Visoka zbornica! Naj mi je dovoljeno, da pri razpravi proračuna za poljedelsko ministerstvo omenjam najvažnejših zahtev v prosep kmetijstva v moji ožji domovini. Kako naj se pomaga kmetijstvu sploh, o tem bilo je v tej visoki zbornici že mnogo razprav, jaz le želim, da bi mnogim besedam že sledila tudi dejanja, kar smem toliko gotovejše upati, ker je Najvišji prestolni govor pokazal pot v povzdigo blagostanja vseh narodov in stanov. V smislu

prostor, kjer moreš.“ S temi besedami se kapitan obrne in ga zapusti.

„Vidiš, da sem mož-beseda!“ pravi Tobija Hoppy, potrkvavi mu na ramo; „pojdi z menoj, pomagaj ti bom, da dekletu dober prostor dobiš. — Tu-le bo najboljšo,“ rekši pokaže dekletu klop v kotu, kamor je lahko obleko razgrnila, da je na-njo legla. Potem sta se vrnila s Petrom na palubo; tu se nasloni ob jadrnik, napihne mehove svoje diple in strastno-goreče zaigra: „Erin go bragh!“ irsko narodno pesem!

Irskega rodoljuba ta himna bolj razneti, kakor da je popil steklenico whiskeja. Glasno ploskanje mu je odgovarjalo.

Tobija odloži diplo, položi pokrivalo na tla in s tresočim glasom, s solzami v očeh zapoje: „Erin mavourneen, Erin go bragh!“

„Erin mavourneen, Erin go bragh!“ odgovarjajo mu enoglasno Irci, ki so v gručah stali na mostu in na obrežju.

Zvon zazvoni v tretjič.

Peter spremi diplarja nazaj do mostu, da bi se mu zahvalil in se od njega poslovil. V trenutju, ko se je Peter obrnil, da bi odšel, obrne se tudi Tobija, rekô: „Zdravstvuj, Peter, zdravstvuj! Na svi-

prestolnega govora dobila je zbornica že predlog, po katerem se ima melioracijski zaklad zvišati za četrt milijona goldinarjev na leto. Ako smem gledé na to svoje mnenje izraziti, ne morem prikrivati, da sem pač večjo svoto pričakoval za pomnožitev tako važnega zaklada. Naša država je v prvi vrsti poljedelska, ki ima veliko še storiti za povzdigo kmetijstva, a tuji mnogo zamujenega še popraviti. (Prav res!)

Ne le obrtnija zahteva odločnega postopanja in zboljšanja, tudi poljedelstvo je nujne in hitre pomoči potrebno. Če se milijoni žrtvujejo za povzdigo trgovine, obrtnije in prometa sploh, nič manj opravičeni so izdatki za povzdigo poljedelstva. Omenil sem že, da želim osobito o gospodarskih razmerah dežele Kranjske govoriti in dolžan sem naglašati, da ima naša dežela veliko utemeljenih zahtev do državnega melioracijskega zaklada, ker razven osuševanja ljubljanskega barja je mnogo vodâ, rek, potokov in hudournikov, da ne bodo zadele naše deželo hude nesreče, kakoršne so zadele deželo Koroško in Tirolsko. Nadejam se, da bodo izvršena potrebna dela, predno nas bi take nesreče zadele, saj vidimo, kako so one povodnji cele doline opustošile in prouzročile milijone goldinarjev škode. Izdali so se prepozno za popraviljanje milijoni, namesto da bi se urejevanje vodâ bilo o pravem času dovršilo, s tem pa zabranila taka strasanska ne-zgoda in tudi prihranili milijoni. Gospod poljedelski minister je sicer za uredbo hudournikov na Gorenjskem ob koroški meji dokaj storil, za kar smo mu tudi hvaležni. Upam, da bo gospod poljedelski minister tudi uravnava mirnske vode s tem pospešil, da dovoli državni prispevek 50 odstotkov na 140.000 glđ. proračunjenih stroškov ter tako omogočil, da se toliko potrebna uravnava vendar enkrat že izvrši. Ravna se le še za nekaj tisoč goldinarjev, da jih država prevzame; udeleženci-poseselniki nikakor ne zmorejo več od 28% skupnih stroškov, ker silno so leto za letom poškodovani po tej vodi, ki opustoša njih travnike in polje. Mirna je voda, ki v dolžini 22 kilometrov preteče lepo dolino v neizmerno obilnih kljukah. Kaj hitro narašča, tako, da v mahh urah poplavi vso dolino ter silno oblati travo, ali celo ljudem pokonča košajo in dobavo sena. Sme se trditi, da preplavlja dolino sleherni leto po večkrat. Vsled teh poškodb, vsled vdiranja zemlje, vsled zasipanja primorana je davkarija, da odpiše posestoikom primeroma škodi zemljiški davek, ki se pa, kakor znano, navadno kaj skrbno pičlo ceni, in konstatujem le, da je davkarija morala v teku enega desetletja odpisati blizu 6000 glđ. zemljišnega davka.

Ako to svoto z ozirom na obresti kapitalizujemo, razvidimo, da odide državi marsikak dohodek, da je tedaj tudi državi v korist, da se konečno preprečijo opustošenja teh zemljišč po Mirni. Ako navajam še, da je zemlja travnikov v tej dolini večinoma prav rodovitna in dobra, toliko bolj je obžalovati, da se tako plodna tla prepuščajo vsakoletnim poškodbam po tej vodi. Zatrđno se nadejam, da bo gospod poljedelski minister hotel pripoznati tudi to vodo kot nič manj nevarno od onih potokov,

denje! V deželo odhajaš, kjer mladi orli kmalu vzrastejo: bodi orel in spominjaj se — Irske!“

„All right!“ zavpije častnik in kapitan zakliče: „Forward!“

Voda je peneče zapljusknila izpod črnega podladja „Ane Wilson“, ki se je odhajajoča zavila v črn dim.

„Z Bogom, Zalika! Z Bogom, Tom! Na svidenje!“

„Z Bogom, z Bogom! Bog te spremljaj!“ — To so bile zadnje besede, odgovarjal jim je le jok. Videlo pa se je še dolgo mahljanje s prti pri odhajajočih, kakor pri ostalih. Še la, ko niso več mogli razločiti ljudi na obrežju, vdali so se potniki svojim mislim in občutkom. Barbika je glasno zaplakala, ko je zginil zadnji vrh hriba na obzorju; Peter jo je tolažil, stisnil nje glavico k sebi, mej tem, ko so tudi v njegovih prs-h razsajali žalostni občutki slovesa. „Z Bogom in na svidenje, sveta zemlja drage mi čestnave! Zdravstvuj! Na svidenje, prekrasna mi cvetka, biser morja!“ Mej tem, ko so eni molili, drugi jokali, naslonil se je on ob ograjo, strmel zamišljen v morje in sanjal — o deželi, kjer mladi orli kmalu vzrastó. — (Dalje sledi.)

ki se uvrščajo med hudournike ter da dovoli še ostalih 10 odstotkov državnega prispevka; zato hitim k drugi zadevi in zopet pri tej morem dokazati posebni državni interes, da se uravna reka Krka, ki osobito v kostanjeviškem okraju s povodnjami škoduje ondotnim zemljiščem in tudi preplavlja mesto kostanjeviško tako, da je promet za več dni omogočen le s čolni. Ako navajam, da je prav v tem kraju trtna uš najhujše opustošila ondotne vinograde, s tem pa osiromašila ondotne prebivalce, ako navajam, da ondotna državna graščina in državna cesta trpita tudi mnogo po povodnjah Krke, je pač moja prošnja dovolj opravičena, da prevzame država polovico (2500 glđ.) proračunjenih stroškov za izdelanje načrtov in priprav za konečno uravnava te reke, toliko bolj, ker je dežela Kranjska že sklenila plačati polovico (1250 glđ.).

Ker moj častiti tovariš, gospod zastopnik kmetijskih občin notranjskih ne more priti do besede, izpolnujem radostno tudi njegov nalog s tem, da govorim tudi o notranjskih vodah, kojih odpeljava in uravnava je osobito za nekatere doline, na pr. planinsko, cerkniško in vipavsko silno velike, da, vitalne važnosti.

Govoriti hočem najprej o vipavskih potokih, pravih hudournikih, ki neverjetno hudo škodujejo ondotnim prebivalcem, ki so osobito po tolikih raznovrstnih trtnih boleznih zelo osiromašili, pač je skrajni čas, da se vipavske vode uravnajo in zabranijo toliko opustošenja. Že pred 10 leti izdelal je dotične načrte za uravnava teh vodâ inženér Klemenčič, katere je potem razmeram primerno predelal inženér Eypert. Leto za letom hujše so te vode v svojih škodah, tako, da je naš deželni zastop želel, naj se vendar enkrat izvrše te uravnave. A tu došel je odlok visokega poljedelskega ministerstva, da se gledé prispevka iz državnega melioracijskega zaklada na podlagi teh zastarelih načrtov ne more spuščati v obravnava z deželo, ampak da se morajo vsled predrugačenih vodnih razmer izdelati novi načrti, na podlagi kojih bo še nadaljna obravnava zaradi prispevkov mogoča. Ne morem zamolčati, da je tak izid tako težko pričakovane uravnave dela osobito med prebivalci v tej dolini prouzročil bridko iznenadenje in nevoljo. Ker se je v tej dolini tudi trtna uš prikazala, ker je resnično skrajna sila in potreba, je pač opravičena moja zahteva, da bi visoko poljedelsko ministerstvo z vso odločnostjo in odkritosrčno naklonjenostjo prihitelo v pomoč in tako pospešilo konečno vendar že toliko potrebno uravnava vipavskih vodâ.

Prav nujna je potreba, da se zapornica pri Beli za 5 metrov vzdigne ter s tem zagotové že doseženi dobri učinki dosedanjih del. Ker je ta načrt od visokega poljedelskega ministerstva že odobren, smem vendar pričakovati, da se to delo takoj izvrši ter se v ta namen takoj odpošlje e. kr. gozdno-tehniški urad za uravnava hudournikov v vipavsko dolino.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. julija.

Notranje dežele.

Mladočehi. „Pizeški Listy“, kateri list piše tudi za Mladočeha, pa se ne strinjajaz dr. Grégrom, šiba Mladočeha, da se neso udeležili volitve v delegacije. Oporekati se ne dá, da se je Mladočehom ponudilo premalo mandatov, ali proti temu bi bili Mladočehi lahko na drug način protestovali. Ko bi se hoteli mi postaviti na stališče, na katero so se postavili Mladočehi, bi se tudi ne smeli Čehi voliti v državni in deželni zbor, ker volilni red jim odločuje premajbno število mandatov. Omenjeni list ima zveze z nekaterimi mladočeskimi poslanci in smemo misliti, da piše po njih navedilih. Iz tega sklepamo, da se nekateri mladočeski poslanci ne strinjajo s klubovimi ukrepi.

Rusini v Pragi. Na razstavo v Pragi prišlo je tudi 160 Rusinov, katere so na kolodvoru jako prijazno pozdravili. V govorih na kolodvoru se je posebno naglašala slovaška vzajemnost. Ko so rusinski gostje se odpeljali v mesto, je občinstvo palo razne narodne pesmi.

Shod rusinskih radikalcev. Vodje rusinskih radikalcev nameravajo sklicati velik shod v Levov, na katerem se bodo izjavili proti vladi prijazni politiki rusinskih poslancev. Na tem shodu se bode govorilo tudi o politiki sploh. Posebnega pomena ta shod pač ne bode imel, ker radikalna stranka šteje pač najmanj privržencev v Galiciji. Njen zmeden program pač jako malo ugaja potrebam rusinskega prebivalstva.

Novo katoliškogospodarsko društvo za Dunaj in spodnjeavstrijska mesta in trge se snuje.

Pravila so potrjena. Namen novemu društvu bode pospeševati omiko v krščanskem duhu in pa koristi vseh stanov. Posebno se bode društvo oziralo na interese obrtnikov in delavcev. To društvo je potrebno, ker je zlasti pod mestih že preveč razširjen zidovski liberalizem. Židovski in pajdašiji sedaj z nemškimi nacionalci in podpirajo celo socialiste, da bi le z njih pomočjo podkopali tla zjediniteljnim kristijanom. Novo društvo bode moralo napejati vse sile, da prepreči židovske nakane. Židje delujejo močno z denarjem, vedó, da jim gré za gmotni dobiček.

Vnanje države.

Rusija. Vrhovni prokurator ruske sinode je sklical ruskih misijonarjev, da se posvetujejo, kako bi se dale zatreči razne sekte v Rusiji in staroobredni zjediniti z rusko cerkvijo. Posvetovanja tega kongresa pač ne bodo imela nobenega uspeha. Se za vlade pokojnega carja Nikolaja so cerkvena in državna oblastva napejala vse sile, da bi zatreli razne sekte, ali vsa prizadevanja neso imela drugega uspeha, kakor da se je poslednja desetletja osnovalo še več novih sekt. Pravoslavna cerkev ne zadošča dušernim potrebam ruskega naroda, od tod izvirajo sekte. Stvar se drugače ne bode na bolje obrnila, kakor da se pravoslavna cerkev zopet združi z Rimom in od tod dobilni demó.

Nemški socijalni demokratje s svojimi agitacijami po kmetih dosedaj neso imeli sreče. Agitatorjem, ki prihajajo iz mest, kmetje dosti ne zaupajo. Zaradi tega so pa vodje socijalne stranke sklenili, da po kmetih ne bodo več sklicevali shodov, temveč hočejo bolj razširati cene knjižure med kmetiče prebivalstva. S tem upajo doseči več uspehov. Kmetiče bodo rajši verjeli, kar bodo čitali v kaki knjižuri, nego kar jim razlaga v gostilni kak agitator.

Občinske volitve na Grškem. V družih krajih na Grškem občinske volitve neso tako ugodno izpale za opozicijo, kakor v Atenah. Opozicija je baje zmagala le v dvajsetih občinah. mej drugimi v Atenah, Pireju in Krfu. Javno mnenje torej še ni za Trikupisa.

Izvirni dopisi.

Od Hudine, meseca julija. Poleg staroslavnege Celja, zdaj središča vseh, kateri stojé na „bohti nemški“ — na Vogljarji ne na Rajni, — vteka rečica Hudina. Od nje dobile so gotovo tudi vasice bolj sebišča imeca, na katere naletiš od Celja do Vitanja. Narod tu prebiva slov., mej katerim se je zariil kak tujec, in tu in tam pogнал iz čiste slovenske korenine kak spatek — nemčurček odpadnik narodni ino nehajnik verski. Sosebno sta na slovesu nemčurskem trg vitanjski, bojda „cokelpurgarji“ znani po okolici in trg Vojnik, kateri pa šteje tudi zavednih Slovencev mej tržani. Kateri kaj razumejo mej tržani, ti so Slovenci, drugi pa se ne morejo veliko šejmati, da bi spoznali, da kdor materinega jezika ne spoštuje, tudi matere vreden ni. Kolikor bolj so v trgu zaničevalci slovenske podhujskani hujskači, večje ljubivec, kar je slov. najdeš v okolici vojniški in celjski. Soseb ob Hudini se je v tem skazala velika, več velikih vasi obsezajoča občina Škofja Vas. Vrgla je ob zadnjih občinskih volitvah na tla nemčurskega zmaja in povzdignila je ponosno svoje bistro slovensko čelo ter stopila tako ob Hudini na dan prava narodna slovenska stranka. Nemčurji so se pa poskrili zdaj, ali pa so spoznali, da je sramota za Slovence, kateroga je rodila slovenska mati, vleči pruski ploh z celjskimi „talmi“ — nemci. Da se res zavedajo, pokazalo je najboljšo 12. t. m. obilno udeleženje I. letnega shoda podružnice sv. Cirila in Metoda na Ljubečni. Vrljub slabemu vremenu se je ljudstva kar trlo. Na žalost nismo mogli pod milim nebom zborovati, ker ni vreme dopuščalo. Pozdravivši našo gospádo možé in ženó podpredsednik napil je presvitlemu cesarju, na kar je zadonel trikratni „živio“, da je kar od povsod odmevalo. Na to je pa preč. gospod in državni poslanec dr. L. Gregorec v kratko jedrnato nam narisal in načrtal, opisal in razjasnil namen cele družbe. Povedal je najprej, da je dolžnost naša izven cerkve tudi častiti sv. brata Cirila in Metoda. Zakaj nista bila samo zagovornika naše najdražje svetinje sv. vere, temveč branila in ščitila sta tudi jezik, drugo našo svetinjo prednikom našim. Razjasnil je nam tudi vld. govornik, kako strojevoljno postopajo nekateri z našo ravnopravnostjo. Kako žalostno je, da smo bili Slovenci prinujeni osnovati tako družbo in kako groo in ostudno delajo tu naši sovrugi. Vgledavši se v izdajalca vseh izdajalcev Judeža, vgladali so se tudi naši, na naši, mariveč našemu narodu nezvesti sinovi ino po Judežavo govóre sovrugu Slovenstva, tam novodobnim farizejem, ki želé osrečiti naš narod

slovenski kakor nekaj plesnivi judovski farizeji: koliko mi hočete dati, in prodam vam otroke. Nemci pa imajo veliko mošnjo in delé na levo in desno ubogim revčkom in nemčurskim učiteljem tem največjim sirotam pod milim nebom svoje judežve groše, kakor na vseh svetih gospodnje beračem prašce. Vsaj menda še niso Nemke nerodovitne postale, da kupujejo Nemci slovensko deco in jo lové v svoje šole in pripravljajo za svoje misli in namene, in kakor je nekaj Turak krščanske mladeniče lovil in iz njih napraviljal „jančarje“, to je, najhujše sovražnike svojih roditeljev in rodu svojega.

In ker ravno poročam to, naj še omenim, da je nemški „šulferajn“ Vojničanom najprej obljubil 4000 gld., — zdaj pa jim že ponuja 16.000 gld., da bi mu dali v roke šolo in deco.

Pa vrla občina Škofja Vas pravi: „Če ne bo na narodni podlagi v šoli uk, naj nemčurji sami zá-se zidajo šolo, oni si jo bodo pa zá-se postavili.“ In to je prav in moško. To samo mimogredé omejam, da spoznajo ostali Slovenci, kako „nobel“ so Nemci, pa kako že tudi nemčurjem šiva in se sladko grozdi spreminja — v kiselo.

In kako tudi ne bi? Pameten človek tako nič več ne drži na „nemškutarja“, kakor so rekli pri zadnjem shodu naši vrli slovenski kmetje svojim odpadnikom. Zato pa prav pravi Stritar v svojem „Drobižu“:

„Kdor svoj narod zataji,
Ojstro ga sodi, sram ga bodi;
Kdor svoj narod sramotí;
On v moško družbo naj ne hodi!“

In to je gola resnica! Zato se je pa tudi prav dobro podala beseda g. Drag. Hribarju, kako delajo odpadniki naši s svojimi domačini, in kako narodu našemu verni sinovi Slovenci. Ljudém, posebno za svoje otroke vnetim materam stopale so solze v oči. In kako tudi ne bi? Vsaj nas učí vsakdanja skušnja, da kateri zataji materin jezik, zataji — ali vsaj tako živi — tudi slovenske matere vero. In zakaj je Slovenka bolj vneta? Kaj slovenska mati svojemu sinu bolj priporoča, odhajajočemu z doma, kakor da naj ne pozabi na Boga in naj zvesto molí? In teh srčnih, iskrenih, iz dna duše izvirajočih, vse dobro želečih besedij svoje matere — ne mara odpadnik, zato „sram ga bodi“! In naj bo kateroga koli stanú, — „ojstro ga sodi“. In če meri na mernike denar, pa „svoj narod sramotí“, naj te ne preslepi blišč njegov, če je tudi „uradnik“, ni mu treba biti „odpadnik“. Zakaj črn je, njega se varuj, Slovenec, da se sam ne „ponemškutaríš“!

Dnevne novice.

V Ljubljani, dné 22. julija.

(Liberalni dnevnik slovenski) na dolgo in široko odgovarja v včerajšnji številki na naš članek „Ščuvanje vedno in dosledno“, ter ugovarja najprvo temu naslovu, češ, da so povedali samo dogodek, kakor se je vršil, in skoro doslovno tako, kakor je došla vest iz vira, popolnoma verodostojnega. No, če liberalni gospódi ne ugaja beseda „ščuvanje“, rečemo „hujskanje“. To je pribita istina, tega madeža si liberalni dnevnik ne bode nikdar spral s svojega itak grozno umazanega lica. Hujskati naše ljudstvo proti prevzvišenemu knezoškofu, ta namen imajo vsi „Narodovi“ neosnovani napadi. Ni dolgo tega, ko je mlad, v Ljubljani obče znan doktor juris rekel naravnost nekemu duhovniku v obraz: „Pri ljudstvu Vas hočemo onemogóčiti!“ To je bilo in ostane, da smo vedno le mi v krivici in laži, družega odgovora od „Naroda“ itak ne pričakujemo. Čudimo se le, da je mogel verodostojni poročevalec mimogredé „ujeti“ na pazljivo uho dotične besede in si jih tako natančno vtisniti v spomin, dočim je popolnoma pozabil, pri kateri postaji in kdaj se je to zgodilo, in opisuje dogodek, kakor bi se bil vršil še za časa pokojnega knezoškofa mariborskega. Mi le konstatujemo, da je ves dogodek izmišljen ali od „Narodovega“ zlobnega podlistkarja ali pa njegovega popolnoma neverodostojnega poročevalca. Dalje imamo nov dokaz, kako zna „Narodova“ gospóda zavijati besede in pačiti resnico: V nedeljskem pismu je stalo: „E kaj, kaj slovensčine še treba ni!“, včeraj pa se popravlja, da so se dotične besede glasile: „Er (knezoškof celovski) braucht es ja nicht zu lernen das Slovenische.“ Posito sed non concessio, da je te besede govoril prevzvišeni knezoškof ljubljanski, a mej prvimi in temi je tolik razloček, da se spozna

na prvi hip, kako malo resnicoljubni so „Narodovi“ sotrudniki, ki z namenom pačijo vesti verodostojnih svojih virov. Zanimajo nas tudi druge „pregrehe“ knezoškofa ljubljanskega, s katerimi si je nakopal nemilost svojih in naših nasprotnikov. „Slov. Narod“ namreč dalje zdihuje, da se je „izza Pagačarjeve dóbe, blazega spomina, premenila vsa sistema. Iz škofovega dvorca dobival je in še dobiva „Rimski Katolik“ moralčno in gmotno podporo, ž njim se je zabil prvi klin v prej tesno spojene narodne vrste. Umetno se je pričel delati razdor mej narodno stranko, nasprotstvo mej duhovščino in ostalim narodom.“ Konečno zahteva „Narod“, naj prevzvišeni knezoškof ne dopušča političkih orgij, ki jih nekateri njegovih služnikov uprizarjajo v ožji kronovini naši, da uvede disciplino in skuša biti v kontaktu in soglasju s svojimi dušami.“ Ker bodedo na drugem mestu še obširneje odgovarjali, omenimo danes le to, da je bil razdor mej duhovščino in ožji mi pristaši „Slov. Naroda“, ne ostalim narodom, že davno prej, ko sedanji prevz. knezoškof ljubljanski še slutil ni, da bode kedaj liberalnemu dnevniku v toliko napotje, in če knezoškof ljubljanski nam ne deva ključavnice na usta, smo mu od srca hvaležni.

(Nove maše) bodo imeli letos čé. gg: Alojzij Češarek, 2. avg. ob 6. uri, v Ribnici; Frančišek Češarek, 2. avg. ob 10. uri, v Ribnici; Václav Filler, 26. jul. ob 10. uri, v Bečlinu na Češkem; Janez Globelnik, 26. jul. ob 10. uri, v Polhovem Gradcu; Anton Hribar, 26. jul. ob 10. uri, na Krki; Frančišek Indof, 26. julija ob 9. uri, pri čé. oo. frančiškanih v Ljubljani; Valentin Jakelj, 2. avg. ob 10. uri, na Dovjem; Janez Kalan, 26. jul. ob 10. uri, v Škofji Loki; Matej Končar, v cerkvi presv. Sreča Jezusovega v Ljubljani; Frančišek Krumpstar, 9. avg. ob 10. uri, v Tunjicah; Janez Lovšin, 9. avg. ob 9. uri, pri sv. Jakobu v Ljubljani; Jakob Matjan, 2. avg. ob 9. uri, v Sent-Vidu nad Ljubljano; Henrik Povše, 2. avg. ob 10. uri, na Dolih pri Litiji; Alojzij Rudolf, 2. avg. ob 10. uri, na Črnem Vrhu nad Idrijo; Jožef Seigersehmed, 26. jul. ob 10. uri, v Idriji; Viktor Steska, 1. avg., pri sv. Klementu; Janez Zabukovec, sv. Jakoba dan ob 9. uri, na Brezjah; Janez Abram, 9. avg. ob 10. uri, v Idriji; Janez Debelak, 26. jul. ob 7. uri, v cerkvi presv. Sreča Jezusovega v Ljubljani; Frančišek Pavlin, 2. avg. ob 10. uri, v Vipavi; Jakob Pavlovčič, 2. avg. ob 9. uri, pri sv. Petru v Ljubljani; Martin Poljak, 26. julija ob 9. uri, pri čé. gg. uršulinah v Ljubljani; Leopold Raktelj, 13. avg. ob 10. uri, pri čé. gg. uršulinah v Ljubljani; Janez Renier, 26. jul. ob 10. uri, v Laškem na Spodnjem Štajerskem; Alojzij Šarec, 2. avg. ob 10. uri, na Holmeu pri Kamniku.

(Osebné vesti.) Okr. sodišča pristava g. Anton Brumen in g. Ivan Pirnat sta menjala svoji mesti, in sicer gre prvi iz Slov. Bistrice v Lož, drugi iz Loža v Slov. Bistrico.

(Iz Cerkuice) se nam poroča: Kaznjenee prisilne delavnice Tomaž Korošec, ki jo je dné 15. t. m. popihal od oddelka, kateri dela cesto v Rovtah v logaškem okraju proti Idriji, ni dolgo vžival prijetne prostosti, ker žandarmerija ga je dobila in dné 17. t. m. odvedla nazaj na pravo mesto. Bržčas mu ni dišalo delo v veliki vročini.

(Utonila) je minolo soboto dopoldne pri kopanju v Volfganskem jezeru na Gorenjem Avstrijskem šestnajstletna gospica Marija Marklovsky pl. Pernstein iz Ljubljane. Nesrečno dekle je bila hči nečega umrlega uradnika iz Ljubna, poslednjo dóbo je živela s svojo materjo v Ljubljani. Stric njeu pl. Marklovsky, tovarnar na Dunaju, ima v Stroblu blizu St. Volfganga letovišče, in tu je nesrečnica hotela prebiti nekaj tednov. Truplo njeno je dal stric prepeljati v Ljubljano in je bilo danes popoldne pokopano pri sv. Krištofu.

(Nepošten agent.) L. 1883 se je bivši trgovec v Ljubljani Fr. Matschek ponudil za agenta izdelovatelju pečatov H. Freisingerju v Trstu. Tamu je dal blaga za več desetakov. Matschek je blago prodal, z denarjem pa odšel v Pulj, kjer je dobil neko službo v arsenalu. L. 1888 je tudi tamnošnjega trgovca L. Schneiderja na enak način osleparil za 15 gld. ter jo odkuril v Trst, kjer so ga prijeli. V ponedeljek je bil Matschek pri dež. sodišču v Trstu obsojen na dva meseca ječe.

(V akademiji lepih umetnostij) na Dunaju prejel je dné 18. t. m. iz specialne šole za arhitekturo g. Alfr. Kastelic iz Celja dve odliki;

srebrno Fugerjevo svetinjno in Frid. Schmidta na grado.

(Slovenske slikarice gospice Iv. Kobilčeve) novo sliko „Po leti“ jako hvalijo francoski časopisi „Le Radical“, „Journal des Debats“, „Le Siecle“, „Le Temps“ in „Le France“; „Journal illustre“ je pa priobčil to sliko v lesorezbi.

(Koroški dopisnik v praškem „Čehu“) zopet priobčuje jako temeljiti dopis o korotanskih odnosih, kakor so n. pr. „koroške občinske volitve“, dalje „Blamaža celovških nemških liberalcev“ in o „Slovenski napredni stranki“, v kojem pravi dopisnik, da v marsičem dobrem posnemajo Slovenci Čehe, toda žal tudi škodljivo stran, kakoršen je mladočehski liberalizem. Slovenski naprednjaki bodo pod zastavo napredka osrečevali narod! — No, da narod ne mara njihovega osrečevanja, o tem so se uverili vže često.

Raznoterosti.

— Kardinali. Sedaj ko je umrl kardinal Haynald, šteje sveti kolegij še 61 kardinalov, namreč 6 kardinalskofov, 48 kardinal-mašnikov in 7 kardinal dijakonov. Od teh jih je že 14 imenoval Pij IX. Sedanjí papež je imenoval že 71 kardinalov, od teh jih je že 24 umrlo. Razen teh je umrlo, odkar je Leon XIII. papež, 45 kardinalov imenovanih od Pija IX. in 4 imenovani še od Gregorija XVI. Umrlo je tedaj 73 kardinalov, odkar je sedanjí papež zasel stol svetega Petra. Od sedaj živčih kardinalov jih je 6 že spolnilo osemdeseto leto, 19 jih mej 70. in 80., 22 mej 60 in 70., 11 mej 50. in 60. letom. 3 pa še niso spolnili petdesetega leta. Najstariši je kardinal diakon Mertel, ki je spolnil že 85. leto in je 33 let kardinal. Najmlajši kardinal je pa nadškof beneventski di Rende, ki je štiri leta kardinal.

— Doktorica. V Pizi na Laškem je te dni gospica Kornelija Fabri, hči tamošnjega profesorja, napravila doktorski izpit iz matematike in prirodoznanstva. Doktorica ni novinka v znanstvu. Že več let priobčuje razprave o matematičnih predmetih in je znana v učenem svetu. Član je že akademije znanosti v Turinu.

Telegrami.

Maribor, 21. julija. Povodom 25letnice bitke pri Visu so tukaj pred Tegetthoffov spomenik položili krasen lavorov venec, katerega je poslali dunajsko mornarsko veteransko društvo.

Opava, 22. julija. Cesaričinja-vdova se je odpeljala na Dunaj; občinstvo jo je burno pozdravljalo.

Dunaj, 22. julija. Grof Taaffe se je zjutraj odpeljal v Ischl.

Belgrad, 22. julija. Kralj Aleksander se je po božji službi ob 1/4 9. uro s posebnim parnikom odpeljal med zvonjenjem, streljanjem topov in ovacijami prebivalstva. Na okrašenem pristanišču so bili civilni, vojaški, duhovski dostojanstveniki, avstrijski poslanik, rumunski zastopnik, bolgarski agent. Kralj se snide z nemškim cesarjem sredi avgusta.

Pariz, 21. julija. Profesorja Charcot in Poncet sta poklicana k bolnemu Dom Pedru v Vichy.

Knoxville, 22. julija. V Kvalkruku in Bricevillu (Teunessee) so veliki nemiri rudniških delavcev, ki imajo v oblasti brzojavne črte. Večji oddelek armade pojde mirit.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšode sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—141)

Tužel.

20. julija.

Pri **Maliču**: Imetski in Pitsch, zasebnika; Winter, Maler, Faith, Stauber, Oberländer, potovaleci; Polacek, Thümel, Neubauer, Menkeš, trgovci, z Dunaja. — Topf iz Erfurta. — Schioppo s soprogo, Kobler, dvorni svėtnik, z rodbino, iz Trsta. — Stiger, zasebnica, z nočakom, in Schausberger, iz Gradaca. Amalija in Matilda Mehora iz Novega Mesta. — Peučo, oskrbnik, iz Pulja. — Zuzalin, zasebnik, iz Trsta. — Vetter, carski ruski konsul, iz Egipta. — Grof Attems, okr. komisar, iz Gradiške.

Pri **Slonu**: Albina pl. Schneider s sinovi, Huger, Winter, zasebniki; Müller s soprogo, in Weiss, trgovec, z Dunaja. — Knoll, trgovec, iz Gradaca. — Bukovec, župnik, iz Trbiča. — Papelnak, posestnik, z Zidanega Mosta. — Dralka, zasebnik, iz Kamnika. — Dekleva, sod. pristav, s soprogo in svakom, iz Kozjega. — Sratbotnik, iz Gradaca. — Hočevar, zasebnik, s soprogo, iz Trbiča. — Weber, trgovec, iz Benešova. — Weiss, trgovec, iz Zagreba. — Sliber iz Sela. — Žnidarič, profesor, iz Sarajeva.

Pri **avstrijskem caru**: Guggel, urar, iz Inomosta. — Atzwanger, zdravnik, s Štajerskega. — Perhave, posestnik, iz Vipave. — Bogvalo iz Rovinja. — Funkel, Krohse, slikar, in Buhr, z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Schauer, hišni posestnik, s sinom, iz Poljan. — Preiss, potovalec, z Dunaja. — Herman, gostilničar, s soprogo, iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Valtring, zasebnik, s hčerjo, z Dunaja. — Sorič, železniški uradnik, z rodbino, z Reke. — Czyzewski, železniški uradnik, s soprogo, iz Černovic.

Umrli so:

20. julija. Antonija Brajer, čevljarjeva hči, 4 leta, Poljanska cesta 9, scarlatina. — Doroteja Svetek, mesarjeva žena, 71 let, sv. Petra cesta 38, apoplexia. — Zora Odlazek, železniškega uradnika hči, 2 1/2 leta, Parna ulice 17, dysenteria. — Ana Zupančič, železniškega sprevoznika vdova, 52 let, Linbergerjeve ulice 7, hydrothorax.

V bolnišnici:

19. julija. Ivan Polajnar, hlapec, 24 let, oslabiljenje moči.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v pred.
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja	7. u. jut.	737.4	15.4	brezy.	megla	
	2. u. pop.	735.6	24.4	sl. vzh.	jasno	00.0
	9. u. zveč.	736.6	18.2			

Srednja temperatura 19.3°, za 0.2° pod normalom.

Katoliška tiskarna
priporočila raznovrsne
vizitnice
po niski cen.

Dekliški zavod v Št. Andražu,
v lavantinski dolini na Koroškem.

Ta zavod vodijo redovnice, hčere božje ljubezni, in ims pravico javnosti. Vsprejemajo se dekleta od 6. do 17. leta, in se podučujejo v vseh elementarnih predmetih, v ženskih ročnih delih, na glasovirju, harmoniju, citrah, goslih, v italijanščini, francoščini in angleščini. Učiteljice so izvrstne in šolske vspehe so že večkrat častno priznale c. kr. šolske oblasti.

Obnebe je milo, zrak čist in zdrav. Krasen razgled na vso lavantinsko dolino in lepo gorovje. Zavod ima svojo pristavo (marof) in lastno kopsliše. — Plača se na mesec petnajst goldinarjev, manj premožni tudi manj. — Vožnja iz Ljubljane v Št. Andraž je skozi Maribor, Spodnji Dravburg. — Natančneje o zavodu pové predstojnica v Št. Andražu.

(3—1)

Prevzetje trgovine.

Podpisani p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo

trgovino z železnino

na Mestnem trgu št. 2 v Galle-tovi hiši združil s trgovino, katero sem kupil od g. Fr. Terčka, in da bodem nadaljeval to trgovino v prostorih

na Valvazorjevem trgu št. 5.

Zahvaljujem visokospoštovane naročnike za dosedanje zaupanje s prošnjo, da mi ohranijo i nadalje svojo naklonjenost, katero bodem opravičeval s točno, uljudno in ceno postrežbo.

Odličnim spoštovanjem

Štefan Nagy,

Ljubljana, Valvazorjev trg šte. 5. (3—3)

Dovoljen semenj!

Po odgovoru slavnega c. kr. okrajnega glavarstva v Rudolfovem z dné 14. julija 1891, je

živinski semenj

na Veliki Loki pri Temenci

dovoljen dné 25. julija 1891, t. j. na sv. Jakoba dan.

Županstvo Velika Loka,

dné 15. julija 1891.

Klemenčič Franc,

župan. (3—3)

Dunajska borza.

Dné 22. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	93 gld.	80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92	80
Zlata renta 4%, davka prosta	111	65
Papirna renta 5%, davka prosta	102	90
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1028	—
Kred tne akcije, 160 gld.	294	75
London, 10 funtov strl.	117	70
Napoleonador (20 fr.)	9	33 1/2
Cesarski cekini	5	59
Nemških mark 100	57	85

Dné 21. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld.	— kr.
Ogerska papirna renta 5%	102	15
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149	25
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180	—
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97	20
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2%	100	60
Kreditne srečke, 100 gld.	187	25
St. Genois srečke, 40 gld.	60	75

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld.	50 kr.
Avstr. rudačega križa srečke, 10 gld.	17	50
Rudolfove srečke, 10 gld.	20	—
Salmove srečke, 40 gld.	59	—
Windischgrazove srečke, 20 gld.	49	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157	20
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2730	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103	—
Papirni rubelj	1	27
Laških lir 100	48	50

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kurnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje **glavnice priporočamo:**
4% gallške propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dné 1. avgusta.

Promese

na cele srečke gld. 14 1/2 } in 50 kr. kolek.
na petino srečke gld. 4 }

Glavni dobitek gld. 300.000 avstr. velj.

Premijsko žrebanje dné 2. novembra.